

HÖGSTA FÖRVALTNINGSDOMSTOLENS DOM

Mål nr
3902-24

meddelad i Stockholm den 24 februari 2025

KLAGANDE

1. AA

Ombud: [REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]

2. Skatteverket

[REDACTED]

MOTPART

BB

ÖVERKLAGAT AVGÖRANDE

Kammarrätten i Sundsvalls dom den 17 juni 2024 i mål nr 626-24

SAKEN

Registrering av bouppteckning

HÖGSTA FÖRVALTNINGSDOMSTOLENS AVGÖRANDE

Högsta förvaltningsdomstolen avslår överklagandena.

BAKGRUND

1. När en person har avlidit ska, som huvudregel, bouppteckning förrättas. Till förrättningen ska samtliga delägare i den avlidnes dödsbo kallas.
2. Bouppgivaren, dvs. den som vårdar dödsboets egendom eller i övrigt bäst känner till boet, ska lämna uppgifter om boet.
3. Två gode män ska utses till att förrätta bouppteckningen. De ska intyga bl.a. att allt har blivit rätt antecknat. Skatteverket ska registrera bouppteckningen. Registrering får dock inte ske om det inte framgår att det vid bouppteckningen har gått till på det sätt som föreskrivs.
4. Bouppteckning förrättades efter AAs och BBs pappa. I bouppteckningen antecknades att både AA och BB närvarat vid förrättningen och att BB var bouppgivare. Skatteverket registrerade bouppteckningen.
5. AA överklagade registreringen och anförde att BB inte hade närvarat vid förrättningen och att Skatteverket därför inte borde ha registrerat bouppteckningen. BB yttrade sig och angav att hon hade frågat en av de gode männen om hon och AA kunde få komma på olika tider och att hon hade fått lov att komma en timme tidigare.
6. Förvaltningsrätten i Härnösand avslog överklagandet. Som skäl angavs att det inte finns någon uttrycklig bestämmelse om att bouppgivaren ska närvara vid bouppteckningsförrättningen och att det därför inte hade utgjort ett hinder för registrering att det i bouppteckningen hade antecknats att bouppgivaren var närvarande trots att så inte var fallet.

7. AA och Skatteverket överklagade till Kammarrätten i Sundsvall som avslog överklagandena.

YRKANDEN M.M.

8. AA och Skatteverket yrkar att registreringen av bouppteckningen ska upphävas.
9. BB anser att överklagandena ska avslås.

SKÄLEN FÖR AVGÖRANDET

Frågan i Högsta förvaltningsdomstolen

10. Frågan är om det finns ett krav på att bouppgivaren ska närvara vid en bouppteckningsförrättning enligt ärvdabalken.

Rättslig reglering m.m.

11. Bestämmelser om vad en bouppteckning ska innehålla, hur en bouppteckningsförrättning ska gå till och om registrering av bouppteckningar finns i 20 kap. ärvdabalken.
12. Bouppteckning ska, enligt 1 § första stycket, som huvudregel förrättas senast tre månader efter ett dödsfall.
13. Enligt 2 § första stycket ska dödsbodelägare som har egendomen i sin vård, boutredningsman eller testamentsexekutor bestämma tid och ort för bouppteckning samt utse två kunniga och trovärdiga gode män att förrätta den.

Samtliga delägare i dödsboet samt eventuell efterlevande make eller sambo ska kallas i god tid till bouppteckningsförrättningen.

14. Av bouppteckningen ska, enligt 3 § andra stycket, framgå vilka som närvarat vid förrättningen. Om någon som ska ha kallats inte närvarat, ska det till bouppteckningen fogas bevis att han eller hon blivit kallad i tid.
15. Enligt 6 § första och andra styckena ska den som vårdar dödsboets egendom eller i övrigt bäst känner till boet som bouppgivare lämna uppgift om boet och på handlingen teckna försäkran på heder och samvete att uppgifterna till bouppteckningen är riktiga och att inga uppgifter avsiktligt har utelämnats. Enligt tredje stycket ska de gode männen på handlingen intyga att allt har blivit riktigt antecknat och att tillgångarna har värderats efter bästa förstånd.
16. I 9 § andra stycket anges att Skatteverket ska registrera bouppteckningen och förse den med bevis om detta. Enligt tredje stycket får registrering av en bouppteckning inte ske, om det inte framgår att det vid bouppteckningen har gått till på det sätt som sägs i 20 kap. ärvdabalken.

Högsta förvaltningsdomstolens bedömning

17. I den aktuella bouppteckningen anges att AA och BB är dödsbodelägare, att dödsbodelägarna har blivit kallade till förrättningen och att både AA och BB närvarat personligen. BB har i egenskap av bouppgivare uppgett boets tillgångar och skulder samt med sin underskrift försäkrat att uppgifterna är riktiga och att inga uppgifter avsiktligt har utelämnats. Två gode män har intygat att allt har blivit riktigt antecknat.

18. BB har uppgett att hon kontaktade en av de gode männen och fick lov att komma en timme tidigare. Detta får förstås som att hon infann sig och uppgav boet en timme före det klockslag som förrättningen enligt kallelsen skulle börja. BB har inte invänt mot AAs uppgift om att hon inte var närvarande under förrättningen.
19. Av 20 kap. 2 och 3 §§ ärvdabalken framgår att samtliga dödsbodelägare samt efterlevande make eller sambo ska kallas i god tid till förrättningen och att ett bevis om att så har skett ska fogas till bouppteckningen för det fall någon som ska ha kallats inte närvarar. Det finns emellertid inte någon bestämmelse om att den som uppger boet måste närvara vid bouppteckningsförrättningen för att den ska anses ha gått rätt till.
20. Det förhållandet att BB inte var närvarande vid förrättningen innebär alltså inte att den har genomförts i strid med föreskrifterna i 20 kap. ärvdabalken.
21. Däremot är det en grundläggande förutsättning för att en förrättning ska anses ha gått rätt till och att Skatteverket ska få registrera bouppteckningen, att samtliga dödsbodelägare samt efterlevande make eller sambo har kallats till förrättningen. BB har felaktigt antecknats som personligen närvarande och det har inte fogats något bevis till bouppteckningen om att hon varit kallad i god tid till förrättningen. Det har dock inte gjorts gällande att BB inte skulle ha varit behörigen kallad till förrättningen. Tvärtom framgår det att hon kände till förrättningen och att hon infann sig i nära anslutning till den tid som hade angetts i kallelsen. Inte heller det förhållandet att hon felaktigt angavs som närvarande utgör därför skäl för att upphäva registreringen.

22. Överklagandena ska därmed avslås.

I avgörandet har deltagit justitieråden [REDACTED] [REDACTED] [REDACTED] [REDACTED]
[REDACTED] [REDACTED] [REDACTED] [REDACTED] [REDACTED]

Föredragande har varit justitiesekreteraren [REDACTED]